

Brussel, 15.9.2022
COM(2022) 455 final

2022/0276 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot bepaling van het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen ten aanzien van het besluit van de deelnemers aan de regeling inzake door de overheid gesteunde exportkredieten om het toepassingsgebied van de sectorovereenkomst inzake exportkredieten voor projecten op het gebied van duurzame energie, de matiging van en de aanpassing aan klimaatverandering en water uit te breiden

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft een besluit tot vaststelling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen met betrekking tot de uitbreiding van het toepassingsgebied van de sectorovereenkomst inzake exportkredieten voor projecten op het gebied van duurzame energie, de matiging van en de aanpassing aan klimaatverandering en water (“de sectorovereenkomst inzake klimaatverandering” of “CCSU”, Climate Change Sector Understanding), die integraal deel uitmaakt van de regeling inzake door de overheid gesteunde exportkredieten.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. De sectorovereenkomst inzake klimaatverandering

Het doel van de CCSU is te voorzien in passende financiële voorwaarden voor projecten in geselecteerde sectoren die worden geacht een aanzienlijke bijdrage aan de matiging van klimaatverandering te leveren, met inbegrip van projecten op het gebied van duurzame energie, vermindering van broeikasgasemissies, hoge energie-efficiëntie, aanpassing aan klimaatverandering en water. De CCSU is in 2012 vastgesteld en voor het laatst bijgewerkt in 2014.

De deelnemers aan de CCSU zijn overeengekomen dat de financiële voorwaarden van de CCSU worden uitgevoerd op een wijze die strookt met het doel van de regeling inzake door de overheid gesteunde exportkredieten (“de regeling”). De CCSU maakt integraal deel uit en vormt bijlage IV bij de regeling, die administratief is ingebed in de OESO, en wordt ondersteund door het OESO-secretariaat voor exportkredieten. De regeling noch de CCSU zijn echter OESO-besluiten¹.

De Europese Unie is partij bij de regeling en de CCSU en beide zijn omgezet in het acquis communautaire krachtens Verordening (EU) nr. 1233/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011². Daarom zijn de regeling en de CCSU juridisch bindend op grond van het recht van de Unie.

2.2. De deelnemers aan de CCSU

Momenteel kent de regeling, met inbegrip van de CCSU, elf deelnemers: Australië, Canada, de Europese Unie, Japan, Korea, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Zwitserland. De deelnemers besluiten bij consensus over wijzigingen van de CCSU.

De Europese Commissie vertegenwoordigt de Unie in de vergaderingen van de deelnemers, ook wanneer de deelnemers besluiten nemen.

2.3. De beoogde handeling van de deelnemers

De deelnemers beogen een besluit te nemen om het toepassingsgebied van de CCSU uit te breiden en de maximale krediettermijnen voor CCSU-transacties te verlengen, d.w.z. de maximumtermijn voor de aflossing van alle aan de afnemer verstrekte kredieten.

¹ Zoals gedefinieerd in artikel 5 van de OESO-overeenkomst.

² Verordening (EU) nr. 1233/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de toepassing van bepaalde richtsnoeren op het gebied van door de overheid gesteunde exportkredieten en tot intrekking van de Beschikkingen 2001/76/EG en 2001/77/EG van de Raad (PB L 326 van 8.12.2011, blz. 45).

De CCSU heeft als algemene doelstelling gunstigere financieringsvoorwaarden te bieden voor klimaatvriendelijke projecten in derde landen dan in de horizontale voorschriften van de regeling is bepaald, en aldus de uitvoer van klimaatvriendelijke technologieën te stimuleren. De CCSU is echter voor het laatst bijgewerkt in 2014, en momenteel is de dekking van de in aanmerking komende uitvoer te beperkt in vergelijking met de nagestreefde doelstellingen op het gebied van de strijd tegen klimaatverandering. Het toepassingsgebied van de CCSU is met name gericht op de sectoren energieopwekking en -transmissie. De toezeggingen van de deelnemers in het kader van de Overeenkomst van Parijs en de ambities van de EU zoals die in de Green Deal-agenda zijn verwoord, worden door de beperkte impact die voortvloeit uit het beperkte toepassingsgebied niet doeltreffend ondersteund. In dit verband zijn de deelnemers overeengekomen het toepassingsgebied van de CCSU uit te breiden en zijn zij het eens geworden over een aantal sectoren die in de CCSU moeten worden opgenomen, namelijk:

- opslag van elektriciteit, met inbegrip van de productie en recycling van batterijen en accu's;
- emissievrij vervoer, met inbegrip van ondersteunende infrastructuur;
- productie van schone waterstof en transmissie, distributie en opslag van waterstof;
- transmissie en distributie van koolstofarme elektriciteit;
- koolstofarme fabricage.

Het gedetailleerde voorstel voor de uitbreiding van het toepassingsgebied van de CCSU, met de nodige technische specificaties voor alle projecten die daaronder vallen, is opgenomen in de bijlage bij het voorgestelde besluit. Die bijlage zou een nieuw aanhangsel 1 van de CCSU worden en de bestaande aanhangsels 1 en 2 van de CCSU vervangen.

De voorgestelde uitbreiding van het toepassingsgebied van de CCSU zou een belangrijk resultaat zijn voor de 27e zitting van de Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering ("COP27"), die van 7 tot 18 november 2022 zal plaatsvinden, omdat exportkredietinstellingen daardoor een grotere rol zouden kunnen spelen bij de ondersteuning van de groene transitie en zouden bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. De uitbreiding zou ook een impuls geven aan EU-bedrijven in toekomstgerichte sectoren met een groot potentieel om de economische groei en werkgelegenheid in de EU te ondersteunen.

Dit voorstel van de Commissie voor een besluit van de Raad overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU inzake de uitbreiding van het toepassingsgebied van de CCSU is gekoppeld aan een parallel voorstel van de Commissie voor een besluit van de Raad overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU om overeenstemming te bereiken over de gemoderniseerde voorschriften van de regeling (COM(2022) 456). Een belangrijk onderdeel van de modernisering van de regeling is een aanpassing van de minimumpremietarieven voor transacties met langere krediettermijnen (zoals die waarvan middels het onderhavige voorstel wordt beoogd dat zij in het kader van de CCSU worden toegestaan). Hiermee wordt een belangrijke uitdaging aangepakt die verband houdt met de huidige voorwaarden van de CCSU, aangezien de deelnemers hebben aangegeven dat hoge premies een belangrijke factor zijn geweest bij de relatief beperkte benutting van de huidige flexibiliteit. Buiten de windenergiesector zijn er tot op heden weinig CCSU-transacties geweest. Daarom is deze wijziging van essentieel belang.

Tot slot is het, als gevolg van de verlenging van de maximale krediettermijnen in het kader van de modernisering van de regeling, ook noodzakelijk de krediettermijnen in de CCSU te verlengen om ervoor te zorgen dat zij een zinvolle stimulans blijft bieden voor klimaatvriendelijke transacties.

Dit voorstel voor een besluit heeft geen betrekking op bepalingen in verband met projecten voor aanpassing aan klimaatverandering in de CCSU. Deze zijn in een eerder voorstel behandeld (zie Raadsdocument ST6650/22 van 28 februari 2022).

Het is passend het standpunt van de Unie te bepalen, aangezien het door de deelnemers aan de regeling tot wijziging van de CCSU vast te stellen besluit rechtsgevolgen in de EU zal hebben (zie punt 2.1).

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

De voorgestelde uitbreiding van het toepassingsgebied van de CCSU zou het mogelijk maken dat een breder scala aan klimaatvriendelijke uitvoer van de deelnemers in aanmerking komt voor de gunstigere voorwaarden van deze sectorovereenkomst, in vergelijking met de horizontale regels die uit hoofde van de regeling van toepassing zijn. Dit zou de CCSU doeltreffender maken bij de ondersteuning van de groene transitie.

Rekening houdend met het doel en de verwachte positieve effecten van de gewijzigde CCSU op de klimaatdoelstellingen van de EU en op de ontwikkeling van groene technologie en de economie in de EU, moet het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen erin bestaan het aan dit besluit gehechte ontwerpvoorstel te steunen.

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van “de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst”.

Het begrip “handelingen met rechtsgevolgen” omvat tevens handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die “beslissende invloed [kunnen hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt”³.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De door de deelnemers vast te stellen handeling is een handeling met rechtsgevolgen. De handeling is bindend krachtens het recht van de Unie op grond van artikel 1 van Verordening (EU) nr. 1233/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de toepassing van bepaalde richtsnoeren op het gebied van door de overheid gesteunde exportkredieten en tot intrekking van Beschikkingen 2001/76/EG en 2001/77/EG van de Raad, waarin het volgende is bepaald: “De richtsnoeren in de regeling inzake door de

³ Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

overheid gesteunde exportkredieten (“de regeling”) zijn in de Unie van toepassing. De tekst van de regeling is als bijlage bij deze verordening gevoegd.”

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling hebben in de eerste plaats betrekking op de gemeenschappelijke handelspolitiek. De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 207 VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 207, lid 4, eerste alinea, VWEU, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

5. BEKENDMAKING VAN DE BEOOGDE HANDELING

Aangezien de handeling van de deelnemers strekt tot wijziging van de CCSU, is het passend die handeling na de vaststelling ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie bekend te maken.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot bepaling van het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen ten aanzien van het besluit van de deelnemers aan de regeling inzake door de overheid gesteunde exportkredieten om het toepassingsgebied van de sectorovereenkomst inzake exportkredieten voor projecten op het gebied van duurzame energie, de matiging van en de aanpassing aan klimaatverandering en water uit te breiden

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De sectorovereenkomst inzake exportkredieten voor projecten op het gebied van duurzame energie, de matiging van en de aanpassing aan klimaatverandering en water (“de sectorovereenkomst inzake klimaatverandering”), die deel uitmaakt van de regeling inzake door de overheid gesteunde exportkredieten (“de regeling”) en bijlage IV bij de regeling vormt, is omgezet en derhalve in de Europese Unie juridisch bindend gemaakt bij Verordening (EU) nr. 1233/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de toepassing van bepaalde richtsnoeren op het gebied van door de overheid gesteunde exportkredieten en tot intrekking van de Beschikkingen 2001/76/EG en 2001/77/EG van de Raad⁴.
- (2) De deelnemers aan de regeling (“de deelnemers”) moeten een besluit nemen over een uitbreiding van het toepassingsgebied van de sectorovereenkomst inzake klimaatverandering tot de uitvoer uit industriële sectoren die momenteel niet onder de voorwaarden ervan vallen.
- (3) Het is passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie moet worden ingenomen, aangezien het door de deelnemers aan de regeling te nemen besluit tot wijziging van de sectorovereenkomst inzake klimaatverandering rechtsgevolgen zal hebben in de Unie.
- (4) Op basis van de voorgestelde wijziging van de sectorovereenkomst inzake klimaatverandering zou de uitvoer uit een breder scala van industriële sectoren, wanneer die uitvoer aan de toepasselijke criteria voldoet, kunnen profiteren van de daarin vastgestelde voorwaarden. Dit zou op zijn beurt exportkredietinstellingen uit de Europese Unie en andere deelnemers in staat stellen een grotere rol te spelen bij de ondersteuning van de groene transitie en bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Het bredere toepassingsgebied van de

⁴ Verordening (EU) nr. 1233/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de toepassing van bepaalde richtsnoeren op het gebied van door de overheid gesteunde exportkredieten en tot intrekking van de Beschikkingen 2001/76/EG en 2001/77/EG van de Raad (PB L 326 van 8.12.2011, blz. 45).

sectorovereenkomst inzake klimaatverandering zou het bedrijfsleven in de EU een impuls geven in toekomstgerichte sectoren met een groot potentieel om economische groei en werkgelegenheid in de Unie te bevorderen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen ten aanzien van de vaststelling door de deelnemers aan de regeling inzake door de overheid gesteunde exportkredieten (“de regeling”) van een besluit tot uitbreiding van het toepassingsgebied van de sectorovereenkomst inzake exportkredieten voor projecten op het gebied van duurzame energie, de matiging van en de aanpassing aan klimaatverandering en water, die is opgenomen in bijlage 4 bij de regeling, wordt gebaseerd op de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Als tijdens of voor een vergadering van de deelnemers nieuwe voorstellen met betrekking tot de inhoud van de bijlage bij dit besluit worden gedaan waarover de Unie nog geen standpunt heeft ingenomen, wordt het standpunt van de Unie door middel van coördinatie door de Unie bepaald voordat de deelnemers wordt gevraagd een wijziging van de regeling aan te nemen. In dergelijke gevallen is het standpunt van de Unie in overeenstemming met het bestaande beleid en de bestaande wetgeving.

Artikel 3

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*